

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják. ☞

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Gyárfás Elemér beszéde a kiviteli kereskedelemre vonatkozó törvényjavaslatról, a szenátus 1930. április hó 4.-iki ülésén.

Elnök Ur, Szenátor Urak!

Az előttemszóló, Garoflid volt földmívelési miniszter úr, ki egyike az ország leg-hivatottabb mezőgazdáinak, szép szavakkal mutatott rá arra, hogy mily nagy jelentőségű a kivitel a mezőgazdaság és az ország egész gazdasági helyzete szempontjából. Tényleg, Szenátor Urak, mezőgazdaságunk ma oly siralmas helyzetben van, mely egyenesen veszélyezteteti már az egész ország nyugalmát és békéjét. Ennek a szomorú helyzetnek az a főoka, hogy a gabonaneműeknek s az összes mezőgazdasági termékeknek az ára mélyen alászállott. Ebből a nehéz helyzetből a mezőgazdaság csak két uton vergődhet ki, egyfelől a *kivitel fejlesztésével*, másfelől a *mezőgazdasági termékek feldolgozó ipar támogatása és védelme útján*.

A második kérdés most nincs napirenden, de az első kérdés, a kivitel fejlesztésének problémája a legközelebből érdekel minket s ebből a szempontból üdvözlöm kell az ipari és kereskedelmi tárca új viselőjét, hogy ilyen buzgósággal foglalkozik a kivitel fejlesztésével.

Azonban, Szenátor Urak, elismerve e kezdeményezés fontosságát és szükségességét, meg kell állapítanom, hogy itt is elkövette a kormány ismét ugyanazt a hibát, melyet minden alkalommal kiemeltém, s ez a törvényjavaslat is *megfelelő előkészítés nélkül került előnkbe*.

Szenátor Urak, ezuttal is sajnálattal kell megállapítanom, hogy *az általános vita megkezdése előtt két perccel osztották ki közöttünk a bizottságnak erre vonatkozó jelentését*.

A javaslatnak és indokolásának tanulmányozása közben, nagyon szerettem volna olvasni valamit arról, hogy mi a véleményünk a javaslatról a kereskedelmi és iparkamaráknak, a mezőgazdasági kamaráknak s az összes többi mezőgazdasági érdekképviselteknek, melyek hivatva vannak ebben a kérdésben véleményt mondani. *Ha nem hallgatjuk meg szakképviselőinket s az érdekelt köröket, lehetetlen, hogy a törvényhozó testületek szerencsés megoldásokat találjanak ilyen fontos kérdésekben, melyek a gazdasági élet legéletbevágóbb érdekeit érintik*.

Szenátor Urak, szíves engedelmeikkel el fogom mondani most egyszerre a véleményemet mindkét, előnkbe terjesztett törvényjavaslatról, minthogy ezek szoros összefüggésben állanak egymással.

Ami elsősorban a tojás-kivitelre vonatkozó első javaslatot illeti, a miniszter úr megállapítja, hogy a tojás-export eredménye ma semmiképpen sem kielégítő, mely körülményt a miniszter úr egyfelől a *termelés fogyatékoságának* s másfelől a *kereskedelem szabályozatlanságának tulajdonit*. Az

én nézetem szerint s a mi Erdélyben szerzett tapasztalataink szerint a kivitelnek e visszafejlődése elsősorban más okok következtében állott elő. A tojás-kivitel, mely magának a miniszter urnak adatai szerint is, csupán a szoroson vett Erdélyben 2000 waggon volt évente a háború előtt, míg ma az egész Nagyrománia kivitele alig éri el az évi 1000 waggont, megítélésünk szerint főként két okból fejlődött ennyire vissza. Az egyik a *szállítási nehézségek*, a másik ok az elhibázott elvámolási rendszer s az a sok kellemetlenség és zaklatás, melyeknek kivittel foglalkozó kereskedők úgy a CFR mint a vámhatóságok részéről ki voltak téve.

A miniszter úr felsorolja javaslati indokolásában, hogy mely országok azok, melyekben rendszeresítve van a tojás kivitelre vonatkozólag az az eljárás, melyet e javaslat nálunk meghonosítani szándékszik. Nos, meg kell állapítanom, hogy ezek éppen a mezőgazdasági szempontból *legfejlettebb kultúrával bíró államok*, mint Dánia, Hollandia, Anglia, Norvégia, Svédország, az Egyesült Államok és Kanada. Míg a többi államok mint pl. Franciaország és Németország, vagy a régi Magyarország, vagy akár csak a mai Magyarország is, ahol szintén igen fejlett mezőgazdasági kultúra van, nem tartották szükségesnek ennek a rendszernek a bevezetését, holott enélkül is Erdélyben a háború előtt igen fejlett tojás-kereskedelem volt, amely igen szép és jó eredményeket tudott fölmutatni.

Epen ezért, Szenátor Urak, az én nézetem szerint a miniszter úr által megállapított ki nem elégitő eredmény nem tulajdonítható termelési módszerünk fogyatékoságának s még kevésbé a kereskedelem szabályozatlanságának, mert *mezőgazdaságunk, hogy ha a kereskedelemnek szabadkeze volna s nem akadályoznák ezt azok a különböző nehézségek és zaklatások, melyeket az exportöröknek el kell szenvedniök, úgy az államvasutak hibás intézkedései, mint a vámhatóságok részéről, akkor a mi kiviteli kereskedelmünk bizonyára minden különösebb állami támogatás nélkül is megtalálná a külföldi piacokhoz vezető utat és felvehetné az elszakadt összeköttetéseket a külfölddel*.

Tényleg azonban, Szenátor Urak, mi fog történni e törvény életbeléptetése következtében? Ismét felállítatik egy új ellenőrző hivatal minden kiviteli gőponton és felállítatik egy új központi kiviteli hivatal, a tojás standardirozása céljából. Ismét költségek fognak felmerülni, ismét új tisztviselőket fognak alkalmazni s ezeknek fedezésére ismét egy új taxa létesítetik, mely ezt az árueikket fogja terhelni s meg fogja drágítani, minek következtében a külföldi termékekkel szemben ez további hátránya lesz a mi mezőgazdaságunk termékeinek.

Ez a helyzet és ez az oka annak, hogy a standardizálás olyan rendszer, melyet ma már a fejlett gazdasági kultúrával bíró országok sikerrel alkalmaznak, de hogy ez a rendszer tényleg sikerre vezessen, ehhez egyfelől szükséges, hogy mezőgazdaságunk és kereskedelmünk *valóban magas színvonalon álljon*, s másfelől *olyan hivatali apparátus szükséges, mely hivatása magasztalón áll*, mert csak ez hajthatja végre eredményesen a standardizálást. Ha nincsen ilyen kellő színvonalon álló közigazgatási apparátus, akkor a standardizálás és főként ezek az engedélyek és a taxák *csak újabb akadályok és nehézségek lesznek, melyek a kereskedelem szabad kifejlődését nehezíteni fogják*.

Szenátor Urak, ma egy hete utaztam egy kereskedővel, ki éppen e mezőgazdasági cikk kivitelével foglalkozik s aki azt mondotta, hogy éjjeleken át nem tud aludni és meg kell bolondulnia a sok nehézség következtében, melyeket mesterségesen utjába gördítenek, holott hosszú évek óta folytatja ezt az üzletágat s ezzel nagy pénzeket hoz be az országba.

Ez a helyzet és ez az oka annak, hogy kiviteli kereskedelmünk nem tud fejlődni s éppen ezért azt hiszem, hogy ennek a fejlettebb kultúrát igénylő rendszernek bevezetése esetén, a miniszter úr legjobb intenciói dacára, csak újabb nehézségeket fogunk a kereskedőknek okozni és nem nyújtunk nekik tényleges támogatást.

Mindezek a szempontok, Szenátor Urak, változatlanul fennállanak a miniszter úr második törvényjavaslatára is, melynek célja egy *Nemzetközi Kiviteli Hivatal* megszervezése. Amint már kifejtettem, nekünk is legfőbb kívánságunk, hogy a kivitel minden rendelkezésre álló eszközzel fejlesztesse, de azt hisszük, hogy egy *új hivatal felállításával, kiviteli bélyegek rendszeresítésével*, melyeket a kivitt árucikkekre kell leróni és hasonló intézkedésekkel *nem áll módunkban támogatni a kivittel* akkor, ha nincsenek biztosítva ennek leglényegesebb előfeltételei: a *szállítás megkönnyítése s az elvámolásnál feltétlenül becsületes és egyszerű kezelés*.

Mindezekből az okokból, melyeket kifejtettem e javaslatokra vonatkozólag s különös tekintettel arra, hogy e javaslatokra nézve nem lettek meghallgatva az illetékes tényezők s nekünk sem volt időnk arra, hogy érintkezésbe lépjünk a gazdasági szakképviseltekkel, nem szavazhatjuk meg ezt a javaslatot.

Aki a Minerva Biztosító R. T.-nál biztosít, az közvetve az egyesületet is támogatja és így érdekeinek hathatósabb védelmét mozditja elő.

Termesszünk ép gyümölcsöt!

Napról-napra nagyobb jelentőségre tesz szert a gyümölcsstermelés. A mai sanyaru gazdasági viszonyok mellett egyik mentőhorgonya a küzködő gazdának a gyümölcsstermelés. A gabonatermelés ma a termelési költségeket sem hozza be, gyári növények termelése elé napról-napra újabb és újabb nehézségek tornyosulnak, úgy, hogy kétségbeesetten kiált fel a gazda, hát mihez fogjon? Milyen növényt termeljen, hogy meg tudjon élni? A gyümölcs fogyasztása napról-napra emelkedik, mert az emberek az egész világon okszerűbben kezdenek táplálkozni, fokról-fokra elfordulnak a tulnyomó hústáplálkozástól és nagyobb és nagyobb súlyt helyeznek a zöldségfélékre és a gyümölcsre. A világpiacón óriási az érdeklődés a friss gyümölcs iránt, mert a nyers gyümölcs kezd nagy szerepet játszani az ember táplálkozásában. De hogy a gyümölcsöt értékesíteni tudhassuk, ahhoz kell, hogy hibátlan és ép gyümölcsöt tudjunk termelni. Nálunk — sajnos — sok a panasz a gyümölcs minősége ellen, mert egyrészt sok a ragyás, másrészt sok a férges gyümölcs nálunk. A nálunk termett gyümölcsnek nagy része selejtes és alig értékesíthető. Nagyrészt csak feldolgozott állapotban, mint alma- és körtebort vagy pálinka alakjában tudják értéke-it-ni, nagyrészt pedig kénytelenek a sertésekkel megetetni. Ezzel szemben kaliforniai almát árulnak nálunk, mert a kaliforniai alma hibátlan, szép és tetszetős. Pedig ami a zamatot és ízletességet illeti, a mi gyümölcsünk igen kiváló volna, ha ép volna, ha nem volna annyi ragyás és póndrós gyümölcsünk. Lám a kaliforniai gazda el tudja azt érni, hogy gyümölcsre hibátlan legyen. Ő nem sajnálja a fáradságot és költséget, hogy gyümölcsfáit a kellő ápolásban részesítse, mert tudja, hogy fáradozásának megkapja a jutalmát azáltal, hogy előtte nyitva áll az egész világ piaca és az ő gyümölcsét szívesen veszi a nagy fogyasztóközönség.

De nem is kell Kaliforniáig menjünk, hogy példát hozhassunk föl arra nézve, hogy a gyümölcsfák ápolása és rendes gondozása mehozza a kellő jutalmat, föl tudunk hozni példát közelebbi vidékről is. Ráckevén 1928-ban a Sebestyén-féle gyümölcsösben összehasonlítást tettek a jól ápolt és az elhanyagolt almafák termése között. Mig 10 hiányosan kezelt almafán 384 kg. almát termett 5760 L. értékben, addig 10 másik, de gondosan kezelt t. i. háromszor permetezett almafa 760 kg.-ot termett 11.400 L. értékben. Az a 450 L. tehát, amit utóbbi esetben a fák permetezésére fordítottak, bőségesen megtérült a dusabb és szebb termés által.

Ha már most figyelembe vesszük, hogy 1 holdon 100 almafa férhet el, akkor a fentiek szerint egy hold almafa termése 114.000 L.-re is rughat. Ennyit bajosan tud a gazda a mezei gazdálkodással elérni. Erdemes tehát a gyümölcsfák szaporításával és rendes ápolásával foglalkozni. Ezt a számítást olvastam egy brosurában, amelyben a ráckevői kísérletről em-

lítést tesz. Ehhez hozzá kell tennem, hogy egy holdon több almafa fér el, mint 100 db. Mi Monosoron a új kertben 10 m. távolságra ültettük az alma- és körtefákat, mert az 5 m. igen közelinek bizonyult. Ha tehát 10 m. távolságot veszünk alapul, akkor 1 kat. holdon 235 almafa fér el.

Ha hasznót akarunk látni a gyümölcsfák után, akkor ápolni is kell azokat, mert ha magukra hagyjuk őket, akkor egyrészt elvadulnak, másrészt állati és növényi ellenségek elhatalmasodnak fölöttük, úgy hogy a termést évről-évre tönkre teszik, sokszor pedig a fa lombzatát is elpusztítják. Sőt vannak olyan ellenségeik a gyümölcsfáknak, amelyek magát a fát is megölhetik.

Egynéhány évvel ezelőtt panaszkodtak az itteni gyümölcskerttulajdonosok, hogy már több éven keresztül nincs az egész hegyközségben (Lomb, Csillaghegy stb.) semmi gyümölcs, mert minden évben lerágja a zöld hernyó t. i. a téli araszoló hernyó a fák levélzetét. Védekezni resteltek a gazdak, mert körülményesnek találták az ajánlott védelmi eljárást. Maradt tehát a gyümölcsös termés nélkül.

Másik esetben vidékről, Kolozsmegyéből értesítettek, hogy ott az almafák évről-évre szépen rügyeznek, de sohasem virágoznak, azért nem is teremnek gyümölcsöt. Az ok az volt, hogy a *bimbólikasztó* bogár el volt szaporodva és minden tavasszal tönkre tette az almafa bimbóit, úgy hogy azok ki sem nyílhattak, hanem elszáradva lehullottak. A gazdák szerettek volna ez ellen a kártevő ellen védekezni, de a rovarani állomás nekik akkor olyan körülményes védekezési eljárást ajánlott, hogy inkább lemondtak a gyümölcstermésről, mintsem hogy úgy bajlódjanak. Ma azonban már másképp áll a helyzet. Ma már sokkal egyszerűbb a védekezés, mert a kémiai gyárak rendelkezésünkre bocsátanak jól beváló hatásos szereket, amelyekkel a gyümölcsfákat bepermetezhetjük és ezzel megvédhetjük őket a kártokozó ellenségek ellen. Hogy ma permetezni kell, azt minden szőlőtulajdonos tapasztalásból tudja. Ezen tapasztalatot a apján okulva, az értelmes gyümölcstulajdonos a gyümölcsfákra is alkalmazza a permetezést mint növényvédelmi eljárást és meggyőződik arról, hogy a permetezett gyümölcsfák után sokkal nagyobb a jövedelem mint a nem permetezettek után. A naiv ember ugyan megütközik azon, hogy már a gyümölcsfát is permetezni kell és jajgat, hogy a mai sanyaru gazdasági helyzetben még erre is költsön, de ha pontos számítást tesz, meggyőződhetik arról, hogy a gyümölcsfák permetezése nagyon is meghálálja a költséget és a fáradságot.

A vegyészeti gyárak fáradozásának és kutató munkájának köszönjük, hogy ma már válogathatunk a jó védelmi szerekben.

Itt Kolozsvárt is több kémiai gyárnak van lerakata, ahol ilyen bevált növényvédelmi szereket lehet kapni. Ezuttal felhívom a becses figyelmüket egy németországi nagy kémiai gyárra, a *Festékipar R.-T.-ra*, mely a *Majna melletti Höchstben* működik. Ez a kiváló jó

hírnévnek örvendő nagy gyár ujabban növényvédelmi szereket is gyárt, amelyet Kolozsvárt a *Weinrich és Zapfe*-féle üzletben kaphatók. Megkönnyíti ezen növényvédelmi szerek beszerzését az a körülmény, hogy nevezett cég a növényvédelmi szerek mellett a növényvédelmi eszközöket, permetezőket, porzókat stb. is tartja raktáron.

Ma azért könnyebb a védekezés a gyümölcsfák ellenségei és betegségei ellen, mert egyazon eljárással, egy-egy permetezéssel, többféle kártevő ellen is lehet védekezni. Így sokkal egyszerűbbé és olcsóbbá válik a védekezés mint ha minden egyes kártevő ellen külön-külön kellene védekezni, amint az még egy pár évvel ezelőtt történt.

A védekezés alapját megvetjük azzal, ha a gyümölcsfákat télen gyümölcsfakarbolineummal alaposan sepermetezzük. Gyümölcsfakarbolineum többféle is van forgalomban, legismertebb az *Enda* és a *Dendrin*. Ezek alkalmazásáról és a téli permetezés hatásáról más alkalommal — többször is — részletesen szoltam és ezen előadásaim szövegét a *Moskovits Ipartelepek Oradea Mare* kiadta, ott az beszerezhető.

A téli permetezés alapját veti meg a gyümölcsfa egészséges fejlődésének, mert a kártevők egész seregét, amelyek a gyümölcsfa kérgén telelnek, elpusztítja. Mind annak dacára megesisik, hogy tavasszal és nyáron egyes kártevők megtámadják a fát, de leginkább a gyümölcsöt, azt elértéktelenítik, úgy hogy tavasszal és nyáron is szükségessé válik a fák kezelése. Különösen ha ép, egészséges gyümölcsöt akarunk termelni, akkor válik szükségessé a fának nyári kezelése. Különösen a *ragya* vagyis *fusicladium* valamint a *pondrósság* elleni védekezés teszi szükségessé a gyümölcsfák nyári permetezését. Ez a két baj legtöbb kárt okoz gyümölcstermelésünknek, ezért a védekezés súlypontját erre a két kártevőre kell kelyeznünk. A ragyát egy élősdigomba, a *Fusicladium* okozza, amely spórák útján szaporodik és így terjed tovább. Egyrészt már a fán támadja meg a gyümölcsöt t. i. az almát és a körtét, de azonkívül a gyümölcstartó helyiségben is terjeszti tovább a bajt, amennyiben a foltos gyümölcstről átterjed a még ép gyümölcsre. Egyes fákön a ragya a leveleket is ellepi és tönkre teszi. A pondrósságot egy apró éjjeli lepke okozza, amely petéit az almafára rakja. A petéből kikelő pondró berágja magát az almába és ott nő meg; ha pedig kellő nagyságát elérte, akkor kijön az almából és átmege a fa kérgére vagy leereszkedik a földre és ott bebábozódik. A bábból azután kiszáll a kis lepke, amely ujra befertőzi a gyümölcsfát. Mig északi vidékeken csak egy nemzedéke van az almamolynak, addig nálunk kettő, melegebb vidékeken három nemzedéke is van évente.

A pondrósság ellen már a téli permetezés is használ, mert a fák kérgén telelő pondrókat, amelyekből tavasszal az almamoly lepkéje kirepülne, a gyümölcsfakarbolineum

Ha csodás gyümölcstermelést akar, permetezzen télen

„SZULFAROL“

kénvegyület permetező szerrel.

Minden gombabetegség, lisztharmit, gyümölcspenész ellen legjobban bevált védelmi szer. Ősztől kora tavaszig, rügyfakadásig permetezzünk 2/0-os Szulfarol oldattal!

Lerakatok: Aiud-Nagyenyed: Hangya Központ; Alba-Iulia-Gyulafehervár: Carl F. Jickeli; Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., Sindicatul Viticol Timiş-Torontal; Bistrița-Beszterce: Verkaufshalle; Braşov-Brassó: Kraffit & Herberth; Careii Mari-Nagykároly: Spitz Mór; Covasna-Kovácsna: Wittenberger Mór; Cernáuți-Csernovic: Schmidt & Fontin; Cluj-Kolozsvár: S-sor F. Gergely; Dej-Dés: Reuniunea Agricola Someş-Szamosmegyei Gazdasági Egylet; Gherla-Szamos-ujvár: Florian Jakab; Giorok-Gyorok: Michael Schneeberger; Ludoşul de sus-Felsőludas: Gál Zoltán; Lugoj-Lugos: Camera de Agricultură; Medias-Medgyes: Johann Schmidt; Odorheiu-Szekelyudvarhely: Vatró Elek; Oradea Mare-Nagyvárad: Reuniunea Agricola Bihor-Biharmegyei Gazdasági Egylet; Oravița-Oravica: Farmacia Knoblauch; Pancota-Pankota: Ioan Kayser; Satu Mare-Szatmár: Sindicatul Agriculturilor-Gazdasági Egylet; Sibiu-Nagyszombat: Carl F. Jickeli; Sighişoara-Segeşvár: I. L. & A. Hesshaimer; Teremia Mare-Nagyterem: Primăria; Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Farmacia Dávid János; Timişoara-Temesvár: I. Faiciuici, Bulev. Reg. Ferd. 8.; Turda-Torda: I. Eszényi.

Vértetű ellen

minden sebhelyet megvéd az

»ALMOLA«

* Kátrány-készítmény *

A legolcsóbb Arzén permetezőszer!

ARZOLA „45“

olcsóbb mint minden más Arzén permetezőszer.

Szőlőben: megöli a molyt. Cyümölcsösben: megöl minden rágó férget.

Lóherében, lucernában: áptionbogár, böde stb. ellen

elpusztítja. Miután azonban az almamoly állcaja a földben is telelhet, amelyből tavasszal a kis lepke kirajzik, azért a téli permetezésen kívül tavasszal és nyáron is védekezni kell a pondrösság ellen. A pondrösság elleni permetezés a ragya és monilia elleni permetezéssel egyesíthető.

Erre a célra használható az újabban forgalomba hozott *Nosprasen* és *mészlének* az oldata.

A *Nosprasen* úgy a *Fusicladium* (ragya) valamint a *Monilia* és az almamoly vagyis a pondrösság ellen egyszerre alkalmazható. Rügyfakadás előtt permetezünk főleg a *Fusicladium* ellen és ekkor 1% -os oldatot használunk. Az almafa virágzása után főleg a pondrösság ellen 1.5% -os oldattal permetezünk és ezt 2-3 hét múlva megismételjük. A *Nosprasen*et mészoldattal keverve használjuk. Erre a célra a gyár egy dobozban két zacskót küld; az egyikben 1.5 kg. *Nosprasen* a másikban 675 gr. mész van. Ezt a két anyagot külön-külön 50-50 liter vízben feloldjuk és ha minden feloldódott, akkor a *Nosprasen*et a mészlebe töltjük. Így kapjuk az 1.5% -os oldatot, amely azonnal felhasználható a permetezésre.

A pondrösság ellen használatosabb a mérgező arzénporral való fújtatás, mert az jobban jut hozzá a fiatal gyümölcshöz és jól tapad oda. Erre a célra használható a *Gralit* nevű arzénporzószer, amelyet a *Höchst*-ben lévő festékgyár készít. Ezt a finom port a használatban lévő kénporlasztóval, kénporfújtatóval kell kiporozni. A porzásnak az is még előnye, hogy sokkal gyorsabban végezhető, mint a permetezés, tehát nagy időmegtakarítással jár. Ez annál fontosabb, mert a pondrösság elleni védekezést többször kell egy nyáron ismételni, ha ép egészséges gyümölcsöt akarunk a fákról szelni. A gyümölcsfa virágzásától kezdve kétszer-háromszor kell a permetezést vagy porozást ismételni és a későbbi fajtákat még negyedszer is kell permetezni, mert az almára és körtére nevezve a férgesedés elleni védekezés céljából igen fontos az augusztus eleji permetezés illetve porozás.

Igen fontos az első permetezés, mert ez van hivatva a fiatal almagyümölcsöt a pondrösságtól megvédeni. Ha ezzel elkésünk, akkor már hiába permetezünk később. Ezért az első permetezést közvetlenül virágzás után, de legkésőbb 8 napon belül kell elvégezni. A permetezésnél illetve porozásnál arra kell vigyáznunk, hogy minden egyes kötődött fiatal gyümölcsöt, különösen pedig annak a helyét alaposan bepermetezzük, porozásnál pedig, hogy a finom arzénporral teljék meg, mert legtöbbször itt kezd meg a kis kukac a rágást. Átlagosan véve az esetek 80% -ában a pondró a kehely felől rágja be magát a gyümölcsbe. Ezért szük-

séges, hogy a kis kehely teljék meg arzénméréggel és amint a kis kukac megkezd a rágást, hogy befurakodjék a gyümölcsbe, nyomban megmérgeződik és elpusztul. A frissen kötődött almagyümölcs elvirágzása után 8 napig nyitva áll, azután pedig, amint a gyümölcs vastagodni kezd, becsukódik. Ezért a permetezéssel vagy a porozással addig kell sietni, amíg a kis kehely még nyitva áll, mert ha már becsukódott, akkor nem juthat belé a mérgező anyag.

Egyes gyümölcsfáinkon nagy kárt okoz néha a *lisztharmat*. Lisztharmatbetegsége mindenféle növénynek van; így a gyümölcsfák közül leginkább a barack és egyes almafajták mint pl. a Jonathan-alma szokott a lisztharmattól szenvedni. A bokros gyümölcsművek közül az egreszt szokta a lisztharmat tönkre tenni. Hogy a szőlő sokat szenved a lisztharmattól, azt minden szőlőgazda tudja. Bár a különböző kerti növényeken a lisztharmatnak más-más faja él, amely csak azon a növényfélésegen él, azért figyelemre méltó, hogy a rózsán elő lisztharmat átmehet a barackra és azt is ellepheti. A rózsza nagyon gyakran lisztharmatos, kivált a futórózsza, amelynek levelei majd minden évben fehérek a lisztharmatpenésztől.

A lisztharmat ellenszere a *Solbar* nevű növényvédelmi szer, amely bárium-szulfátból áll és kitűnik nagy kén-tartalma által. A lisztharmatnak ellenszere tudvalevőleg a kén. Ezért már régóta használnak olyan növényvédelmi szereket, amelyek a kén-t tartalmazzák. Régen magát a kénport használták, de újabban azt tapasztalták, hogy a kén hatásosabb, ha azt oldatban alkalmazzuk és nem poralakban fújtatjuk ki a növényekre, hanem oldat alakjában kipermetezzük. Ilyen anyag a *Solbar* valamint az *Elosal-Neu* nevű kén-tartalmú anyag.

A *Solbar* úgy a téli valamint a nyári permetezésre használják. Ahol rendszeresen mutatkozik a fákön a lisztharmat, ott azokat már télen kell *Solbar*-al bepermetezni. Erre a célra 3% -os *Solbar*-t használnak, a tavaszi és nyári permetezéshez ellenben csak 1% -osat. A *Solbar* nemcsak a lisztharmat ellen használ, hanem a ragya és monilia ellen is.

A *Elosal-Neu* kivált a rózsza, komló, szőlő és a konyhakerti növények lisztharmatja ellen vált be 1-2% os oldatban.

A gyümölcsfákon kárt okozó rovarok ellen való védekezést, valamint a gyümölcsfákon betegségeket okozó élősdigombák részletesebb ismertetését megtalálja az olvasó az Erdélyi Gazdasági Egylet által kiadott: *A gyümölcs fák betegségei és ellenségei* című füzetben.

Dr. Péter Béla.

Május elsején tartja alakuló közgyűlését az Erdélyi Magyar Földhitelintézet.

Folyó hó 7-én nagyjelentőségű értekezletet tartottak az Erdélyi Magyar Földhitelintézet alapítói az Erdélyi Gazdasági Egylet székházában. Az értekezlet célja a Földhitelintézet március 31-én lezárt részvényjegyzésének a számbavétele volt.

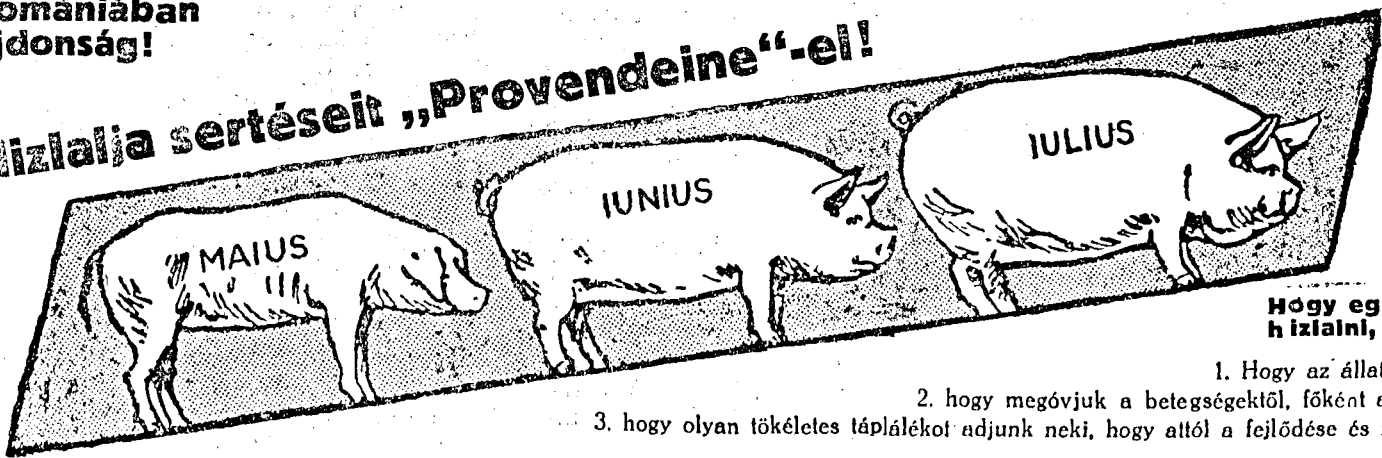
Az értekezleten Gyárfás Elemér dr. szenátor, a Bankszindikátus elnöke elnökölt, melyen az alapítók nagy számban vettek részt. A megjelentek között volt Dr. Abrudbányay Ede ügyvéd, orsz. gyűlési képviselő, Dr. Betegh Miklós v. b. t. t., földbirtokos, Borbély Kálmán földbirtokos, Bürger Albert gyáros, Desbordes Ernő földbirtokos, Dr. György József orsz. gyűlési képviselő, Kotzó Jenő földbirtokos, Dr. Kövér Gusztáv földbirtokos, Dr. Markovics Manó ny. főispán, Dr. Nagy Endre gazd. egyleti titkár, Pekry Gáza földbirtokos, Purgly László ny. főispán, Sándor Béla vezérigazgató, Dr. Szász Ferenc földbirtokos, Dr. Szentiványi Gábor földbirtokos, Dr. Szoboszlai László v. képviselő, földbirtokos, Dr. Sulyok István lapszerkesztő, Gr. Teleki Ádám földbirtokos és Török Bálint az, E. G. E. titkára.

Noha a távolabbi vidékekről a részvényjegyzési jelentések nem érkeztek be mind, már a beérkezett jelentések alapján is megállapítható volt, hogy a jegyzések nagyobb számban eszközöltettek, mint a viszonyokhoz képest remélni lehetett volna. Az értekezlet örömmel vette tudomásul a bejelentett jegyzéseket, megállapította, hogy a bejelentett jegyzések alapján az alaptőke biztosítottnak tekinthető s így az alapítási tervezet értelmében a Földhitelintézet május 1-én megtarthatja alakuló közgyűlését. A lejegyzett összeget azonban még nem sikerült megállapítani, miért is az értekezlet elhatározta, amennyiben az összes részvényjegyzési izek beérkezése után még fennmaradna bizonyos mennyiségű lejegyzetlen összeg, azt az alapítók maguk fogják lejegyezni, s eként módot nyújtanak arra is, hogy azok a gazdák, akik bármely ok következtében a részvényjegyzésben ezeidig nem vehettek részt, az alapítók által átveendő részvénytöredék részesejnek. Erre vonatkozó bővebb felvilágosítást az alapítóknak az Erdélyi Gazdasági egyletnél működő irodája nyújt.

Az értekezlet a részvényjegyzések számbavétele után bizottságot küldött ki az intézet alapszabályainak összeállítására. Az alapszabályok főbb elveit megállapította az értekezlet, hogy az első igazgatóság 16 tagból, a felügyelőbizottság pedig 9 tagból álljon. Ugyancsak elvül

Romániában
ujdonság!

Hizlalja sertéseit „Provendeine“-el!

Romániában
ujdonság!

Jóváhagyva
a földművelésügyi
miniszteriumnak
1930. évi március 4-iki
48467. sz. rendeletével

Hogy egy sertést megvehessen
hizlálni, okvetlenül szükséges!

1. Hogy az állatnak állandó étvágya legyen;
2. hogy megóvjuk a betegségektől, főként az angolkórtól és lábfájástól;
3. hogy olyan tökéletes táplálékot adjunk neki, hogy attól a fejlődése és növekedése biztosítva legyen.

Ezeket a tulajdonságokat valósítja meg a „Provendeine“ nevű készítmény, melyet a Louis Sanders cég Brüsszelben gyárt s amely a világ minden országában el van terjedve. **Egyetlen próba meggyőz mindenkit ezen készítmény hatásáról.** — Vegyen tehát még ma egy csomag „Provendeine“-t s ha nem kapható rendes bevásárlási forrásánál, akkor kérjük, írjon a következő címre:

Vezérügynökség Románia részére: Marcus Mayer București, Str. Smârdan 11.

s küldjön be egyúttal 180— lelt postautalványon, mely összegért kapni fog egy 1 1/2 kilogrammos csomaggal, amely elég egy sertésnek 40 napra.

mondattott ki, hogy az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjai kölcsönt az intézettől nem vehetnek fel, ellenben a kölcsönök folyosításánál elsősorban a részvényesek és a kiscgazdák hitelgényét kell figyelembe venni.

Bár a részvényjegyzők eddigi névsorából még több oly név hiányzik, melyek szereplését joggal el lehetne várni a gazdatársadalom jelenlegi nagy akciójában, reméljük, hogy a május 1-én megtartandó alakuló közgyűlésnek bemutatandó részvényjegyzési névsorból már nem fognak hiányozni.

Nedves talajok telkesítése.

Írta: Velicsek Gusztáv okl. gazda.

(Folytatás).

Azon a következő szántásnál, amely ismét széjjelszántás lesz, nem szabad az első borozdát az árok fenekére, — hanem az árokpartocskára vettetni. E célból a fogás megborozdálásánál a barázdás lónak, vagy a motor első jobb kerekének nem szabad a gyűjtőárkocskára fenekén, hanem a gyűjtőárkocskára partján, közvetlenül a fogás szélén kell járnia, miáltal a barázdászelet az árokpartocskára és nem az árok fenekére hull. Természetes, hogy a fogások ily módon való megborozdolásánál el nem kerülhet, hogy barázdászeletek vagy rögök az árkok fenekére ne hulljanak, ami a víz elfolyását akadályozhatja. Ezért tavasziak alá történő őszi szántásnál és vetés után különösen fontos, hogy ezen árkokcskákat ekével kihuzasuk és ahol a víz elvezető árokba torkollanak, külön kapával is kitisztítsuk. Ez különösen akkor fontos, ha a vetést a fogásokon keresztül akarjuk eszközölni. Ezt azonban csak akkor tanácsos tenni, ha nem félünk, hogy az eső kiver bennünket a táblából. Csapadékos időben mindig tanácsos a vetést a fogások hosszirányában végezni s minden elvetett fogás után a gyűjtőárkocskát ekével azonnal kitisztítani. Mindebből önként következik, hogy az ily módon telkesített táblákat a fogások irányával keresztben nem szabad szántani. Egy általán célszerű módját ejteti, hogy a vetőszántás mindig „tületre” történjék, nehogy a fogás közepén barázdák maradjon, mely egyrészt alkalmat szolgáltat a víz ott vesztelésére, másrészt minden fogásban egy-egy barázdák veszteséget jelent a termésből. Attól nem kell tartanunk, hogy a szántások folyamán az árkokcskák tulságos mélyek lesznek, mert a vetés, fogasolás, kapálás által behulló föld és a természetes beiszapolódás ellensúlyozza azt. — Kapások termelésénél — amelyek vetése az árkokcskákkal mindig párhuzamosan történjék, — a fogatos erővel való kapálás következtében sokszor a felismerhetetlenségig betömődnek az árkokcskák. Azért a kapások tarlójának felszántása előtti első teendőm, hogy az árkokcskákat ekével kihuzatom és csak azután szántatom fel a fogásokat úgy, ahogy a szántás sorrendje megkívánja, mégpedig a következőképen.

Az árkokcska fenekén akár fogatos, akár motorkével egy rendes barázdát huzunk, hogy ezáltal az árkokcska rendes mélységét helyreállítsuk. Azután a fogás megborozdolásánál és és kiszántásánál úgy járunk el, mint ahogy már fennebb leírtam, t. i. ha a fogást széjjel vagy „hozádra” kell szántani, az első barázdát ezen barázdák partjaira vettettjük és nem a fenekére, miáltal a gyűjtőárkokcskákba huzott fenti barázdák, tehát maga a gyűjtőárkokcska sértetlen marad. Ha pedig a szántás sorrendje a „tületre” szántást kívánja, úgy a fogást a közepén kezdve egész a gyűjtőárkokcska fenekéig „tületre” kiszántjuk.

(Folyt. köv.)

Hirdetéseket felvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala!

IRODALMI SZEMLE

A magyar buza minősége, ára és értékesítése.

Ezzel a címmel a magyar közgazdasági társaság kiadásában egy könyv jelent meg, amely a társaság által a tél folyamán rendezett ankéton tartott előadásokat foglalja magában.

A legkiválóbb magyar szaktekintélyek szóltak hozzá ehhez a legfontosabb mezőgazdasági problémához az elméleti tudomány, a növénynevelés, malom- és pékipar, a kereskedelem és műtrágyaipar szempontjából és megnyugvással állapítjuk meg azt, hogy mezőgazdaságunk válságának ezt a legjelentősebb kérdéscsoportját az ankét minden vonatkozásban alaposan megvilágította és hogy az előadók véleménye a megoldás tekintetében csaknem kivétel nélkül bizakodó és ami még sokkal többet jelent, egymással egyező volt. Nagy haladás ez a közelmulthoz képest, amikor egyfelől a gazdák és növénynevelők, másfelől a kereskedők, malmosok és pékek egymást okolták a magyar buza nehéz elhelyezhetősége miatt.

A könyv vázlatos tartalma a következő:

Hankóczy Jenő, a magy. kir. Gabona és Lisztkisérleti Állomás igazgatója, megállapítja, hogy a magyar buza minősége nem versenyképes egyes tengerentúli búzákkal, különösen a kanadai Manitobabúzákkal. Ennek oka nem a magyar buza leromlásában, hanem az amerikai búzáknak minőségének fejlődésében van, amelyek a pékipar növekedő igényeinek jobban megfelelnek. Közreadja Magyarország 1928-as termésének buzaminőségi térképét, amelyen a következő 3 minőségnek vidékenkénti eloszlása nyer ábrázoltatást: 1. a legkiválóbb búzákat, amelyeknek lisztje már kis mennyiségben hozzákeverve is megjavítja a gyöngébb minőségű külföldi lisztet. 2. A keverékmentesen feldolgozva, jó süteményt adó búzákat, amelyek lisztjavító szernek már nem alkalmasak, végül 3. a magukban feldolgozva, gyenge minőségű süteményt adó búzákat. Ez a 3 féle minőség az 1928. év termésében 19—64—17 %-os megoszlásban termelt az országban. Az első minőség dominált a Tiszavidéken le a Körös és Maros közötti román határig. A harmadik minőség zöme a Dunántúl déli és délnyugati részén termelt, ahol francia búzákat vannak nagyon elterjedve. Am ezen a vidéken is termelt 1. minőség ott, ahol nemesített minőségbúzákat használtak. Ezek között a minőségre nemesített fajták között több olyan van, amely a Manitoba buza minőségét felülmúlja. A nemesített búzákat között vannak, amelyek a régi tiszavidéki búzáknak minősége alatt maradnak, mások ellenben azokat jelentősen felülmúlják, anélkül, hogy bőtermőség dolgában sokkal hátrább volnának a bőtermőségre nemesített gyöngébb minőségű fajták mögött. Ezeknek a fajtáknak elterjedésében látja a megoldás egyetlen módját.

Varga István, a Magy. Gazdaságkutató Intézet igazgatója, a piacok kérdését tárgyalva, kimutatja, hogy nem újabb távoli piacok meghódítása a fontos: ellenkezőleg, a jó értékesítés feltétele, hogy közel lehessen a termést értékesíteni. Tehát Ausztriában és Csehországban, legfeljebb még Svájcban.

Székács Elemér, a Vetőmagnemesítő és Értékesítő Rt. vezérigazgatója, egyes minőségbúzákat vizsgálati adatait mutatja be, amiáltal igazolja, hogy azokkal a siker kilátásával lehet a versenyt a Manitoba búzákkal felvenni.

Stux Sándor, az Első Bpesti Gözmalom Rt. vezérigazgatója, egy táblázatot kö-

zöl, amelyből megállapítható, hogy a Rotterdami piacon 1929. július 27—dec. 2. közötti időszakban a Manitoba I. búzáért 6.04—11.04 P. (180—330 lei) értékkel fizettek többet, mint a 79—80 kg-os Tisza-Bánsági búzáért. Megállapítja, hogy ha az országnak exportfölöslege egész mennyiségben minőségbúza lett volna, az egészet könnyen el lehetett volna helyezni, a gazdák megelégedésére. „Ha a búzával kapcsolatban krízisről beszélünk, úgy csupán a gyöngébb minőségű búzafajták tultermelési és elhelyezési árkríziséről lehet szó, amely még jobban ki fog éleződni.”

Vajda Béla, a Korona kenyérgyár igazgatója, megmagyarázza, hogy miért nagyobbak ma a pékipar igényei a liszttel szemben, mint voltak régen. Legfőbbek: az éjjeli munka megszüntetése a Népszövetség kebelében működő Munkaügyi Bizottság által. A kenyérgyártáshoz így rövidebb idő áll rendelkezésre, a kelesztést siettetni kell, ami csak igen jó liszt használatára esetén sikerülhet. A mindinkább elterjedő pékipari gépek sem dolgoznak megbízhatóan, ha a liszt nem kiváló és egyenletes.

A 202 oldal terjedelmű könyv ára 8 pengő, megrendelhető Gergely R. könyvkereskedőnél, Bpest, V. Dorottya-u. 2.

EGYLETI ÉLET

Az E. G. E. tisztújító közgyűlése

Az Erdélyi Gazdasági Egylet virágvasárnapján tartotta meg ezévi rendes közgyűlését br. Jósika Gábor elnöke alatt. Elnöki megnyitójában reámutatott a lefolyt év kiemelkedő gazdasági vonatkozású eseményeire. A súlyos pénzügyi helyzet ecsetelése után reámutatott az alakulóban levő Erdélyi Magyar Földhitelintézet nagy feladataira és azon reményének adott kifejezést, hogy a folyó évben megvalósulhat az Egyletnek egy régi terve: az erdélyi magyar földműves iskola, amelynek felállítása érdekében az egylet erőteljes akciót indított be.

Felhívta a gazdaközönséget az Erdélyi Gazdasági Egylet kebelében való tömörülésre, és az ülést megnyitotta. A tárgysorozatot Török Bálint titkár terjesztette elő. Az évi jelentés és zárószámadások elfogadása után a választásokra került a sor. A közgyűlés egyhangulag választotta meg az egylet új vezetőségét. Eszerint:

Elnök: Br. Jósika Gábor, Kolozsvár.
Alelnökök: Dr. Gr. Bethlen György, Kolozsvár; Szász István, Kolozsvár.

Igazgató-választmányi tagok: Dr. Abrudbányi Ede, Kolozsvár; Brutsi László, Kolozsvár; Berki József, Kolozsvár. Dr. Bibó Béla, Kiskapus. Dr. Gr. Bethlen László, Bethlen. Gr. Bethlen Béla, Bethlen. Dr. Drexler Béla, Nagyteremi. Dr. Darkó Akos, Kolozsvár. Dr. Eöry István, Magyarigen. Dr. Garda Kálmán, Nagyenyed. Dr. Gabányi Imre, Kolozsvár. Dr. Cs. Jelen Gyula, Kolozsvár. Dr. Kölcsey Ferenc, Domahida. Dr. Nagy Endre, Dés. Dr. Páter Béla, Kolozsvár. Szász Ferenc, Pusztakamarás. Dr. Szász Ferenc, Kolozsvár. Dr. Szent Iványi Gábor, Szentiványlaborfalva. Szilágyi Ferenc, Aranykut. Schöppner Sámuel, Sövényfalva. Takácsi Miklós, Tövisgyháza. Ugron István, Kolozsvár. Urmósi József, Kolozsvár. Dr. Wolff Gyula, Torda.

Számvizsgáló bizottsági tagok: Bocsaényi Tódor Kolozsvár, Berényi György Kolozsvár, Dr. Darkó Akos Kolozsvár, Dr. Cs. Jelen Gyula Kolozsvár, Dr. Pusztay Kálmán Kolozsvár.

Pénztárnok: Csányi István Kolozsvár.
Br. Jósika Gábor az újonnan megválasztott vezetőség nevében megköszönve a bizalmat, több tárgy nem lévén, az ülést beárta.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1928. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Fényes S., Ajtay A. Kozárvár (300 lej), Gödemesterházi Erdőurad. Pilva (150 lej).

1929. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: br. Karg J. Darlos, Szabó K. Albis (300 lej), Szabó J. Széplak (300 lej), Magyar Telepesek Gizellafalva, Lette J. Klóna (300 lej), Binder A., Deák J. M.-szovát, Gazdakör Cs.-csatóság, Antal I. Galponya (300 lej), Fényes S., Ajtay A. Kozárvár (300 lej), Kiss M. Eradony, Gödemesterházi Erdőurad. Pilva (150 lej), Tóth Vince J. Sövényfalva, Ferenczi G. Kékes, Gazdakör Bodófalva, Takácsy Miklós Tövisgyháza, dr. Benciczky Gy. Folya, Tolvaly Gy. Alóna (300 lej), id. Gaál J. Gogánváralja, Hye J. Silosfalva (150 lej).

1930. évre 300 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Szabó J. Széplak, Lette J. Klóna, P. Ferenc P.-Szék, Tolvay Gy. Alóna, id. Gaál J. Gogánváralja, Pethő Gy. Szatmár (150 lej), Schönborn P. Sofronya, Csiszár S. M.-sziget.

1930. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: br. Karg J. Darlos, Gocsman J. Sorotély, Gazdakör Jegenye, Magyar Telepesek Gizellafalva, Binder A., Deák J. M.-szovát, Kovács J. Cs.-sztmárton, Gazdakör N.-borosnyó, Körösi Gy. M.-péterlaka, Szabó F. M.-bikal, dr. Papp G. Sz.-ujvár (200 lej), Kiss M. Eradony, Gödemesterházi Erdőurad. Pilva (150 lej), Gazdakör Bodófalva, Takácsy M. Tövisgyháza, dr. Benciczky G. Folya, gr. Mikes M. M.-cseszte, Temesváry G. Uzon, Gazdakör Kisoda, Hitelszövetkezet Majláth, Hye J. Selymesilova.

1931. évre 200 lej tagdíjat fizetett: Kiss M. Eradony.

Vegyes közlemények

Olvasóinknak és munkatársainknak kellemes husvétii ünnepeket kívánunk!

Időjárás: A botfalusi cukorgyár meteorológiai megfigyelő állomása az 1930. évi március hóra a következő feljegyzéseket eszközölte: A maximális légnyomás 721.5 volt március hó 8.-án. A minimális 698.5 volt március 13.-án. A legnagyobb meleg + 27.0° C. volt március 20.-án. A legkisebb meleg - 10.0° C. volt március 8.-án. A március havi átlagos hőmérséklet + 5.83° C. volt. A legnagyobb csapadék 8.6 mm. volt március 22.-én. A csapadékok egész havi mennyisége 27.2 mm. volt. A csapadékos napok száma 10.

A Kolozsvári Gazdasági Egylet tisztújító közgyűlése. A Kolozsvári Gazdasági Egylet ápr. hó 13.-án tartotta meg tisztújító közgyűlését Berki József elnöklete alatt. Az ünnepélyes jellegű elnöki megnyitó után Török Bálint ismertette az egylet múlt évi működését, majd Bagaméri Zsombor a zárszámadásokat és Török István a számvizsgáló bizottság jelentését, amelyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az új vezetőséget a közgyűlés egyhangulag választotta meg. Eszerint Elnök: Berki József. Alelnökök: Szilágyi András, Balázs István. Titkár: Török Bálint. Jegyző: Kozsis Ferenc. Pénztárnok: Zágoni Szabó Mihály. Jogtanácsos: Bartha Ignác. Főkönyvelő: Bagaméri Zsombor. Számvizsgálók: Kovács András fölt. főszámvevő, dr. Peptea György. A választmányi tagok névsora: **Hidelve:** Bányai István, Gyulai György, id. Adorján János, ifj. Adorján János, Bálint József, Kőmőcsi Márton, Kun Mihály. **Honvéd-utca:** Szabó József, ifj. Csiki Sándor, Chifor László, Nagy János, id. Kilin József, Albert Ferenc. **Magyar-utca:** Zágoni Sz. József, Zágoni Sz. Sándor, Szalma István, Butyka József, Butyka Gergely, Kilin Mihály. **Harmadik kerület:** Porkoláb József, Karsai Ferenc, Török István, Zágoni Sz. Mihály, id. Albert Ferenc.

Berki József elnök köszönetet mondott ugy a maga, mint megválasztott társai nevében a bizalomért és a gyűlést berekesztette.

Leszállítják a gabona vasuti fuvar díját. A CFR vezérigazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy az aratás idején speciális vonatokat iktat be a vasuti forgalomba a gabonaszállítások lebonyolítására és 25 százalékkal leszállítja a gabonaszézon idejére a gabonaneműek vasuti fuvardíját.

A mákófalvai népház építése körüli munkálatok, Kovács Minya György gk. elnök, Szász József titkár és egy pár lelkes gazdaköri tag buzgolkodása folytán annyira haladtak, hogy f. év április hó 3.-án az alapkövetés megható ünnepség keretében megtörtént. Az áldó imát és buzdító beszédet Székely Miklós ref. lelkész mondta. A nőszövetség énekelte egyházi énekeket. Öröm volt nézni az ünnepély végén, amint kicsik és nagyok mentek az alapkövetés és örök emlékképpen ráütöttek egy aranyozott kalapáccsal. A kicsiny magyar talu maroknyi gazdanépe e télen alakította meg gazdakörét és ime a nemes érzésekkel átítatott közös célkitűzés rövid idő alatt erős védbástyát emel a kiscgazda érdekek védelmének. Itt fog tanyát ütni a mezőgazdasági kultúra és tudomány és szaklapok, könyvek és előadások útján fogja bevilágítani fényével a falu határát.

Kártékony rovarok szakszerű irtása. A kártékony rovarok és gombák elterjedése a romániai gyümölcstermelésnek évről-évre milliós károkat okoz. Valamennyi gyümölcskert tulajdonosnak saját érdeke hogy az annyira elterjedt gomba és kártékony rovarok ellen erélyesen védekezzen, mert ez által gyümölcsfáinak bőséges termését idézi elő. Mindezt hogy elérje, kora tavasszal kell a permetezést megkezdeni. Miután a gombás élősködők és rágó rovarok többnyire egyszerre lépnek föl, a NOSPRASEN az egyedüli legbiztosabb szer, mellyel a leghatásosabban lehet védekezni. A NOSPRASEN nemcsak gyümölcsösökben, de szőlőkben is legalkalmasabb mindenféle kártékony rovarok ellen. Természetes dolog, hogy szép, ragya- és féregmentes gyümölcsöt jobban lehet értékesíteni, mint az olyan gyümölcsöt, mely nem szép és nem étvágygerjesztő. Minden gyümölcskert tulajdonosnak saját érdekében áll gyümölcsét megfelelően gondozni.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lei. Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei.

Ispáni vagy gazdatiszti állást keres azonnali belépésre 18 évi gyakorlattal bíró egyén. Cim: Gyerkó Márton, Porcesti, pu. Alunis, jud. Mures 283

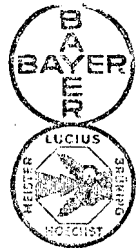
Eladó dr. Bajkó Zs. papauti gazdaságában 200 kgr. garantált tiszta gyümölcs kg.-ként a 30.- lei, fajtiszta csiraképes konyhakerti magvak (cukorborsók, babok, saláta, ugorka) és mézélő növénymagvak (keri borágó, harangvirág, phacélia, fehér mustár, méhfű és rezeda) a szokásos árjegyzéki árnál 60%-kal olcsóbb árban. — Megrendelhetők a tulajdonosnál Brassóban, Kut-utca 18 sz. alatt, vagy közvetlenül a gazdaságnál. Szállítás azonnal postán utánvét mellett. 303

Azonnali belépésre állást keres szőlő, mező, erdőgazdaság vezetésében perfect gazdasági tiszt. — igényei szerények. Cim a kiadóban. 306

Három belföldi nyelvet beszélő gazdász propaganda céljaira alkalmazást nyerhet. — Cim a kiadóhivatalban. 312

A serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő s kerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Szőlő- és gyümölcsösösgazdák!

Saját érdeketek a szőlők és gyümölcsösök kertekben

Nosprasen

permetező szer alkalmazása!

„Bauer-Meister-Lucius”

Az I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft Leverkusen

romániai vezérképvisellete:

PHARMA „STUDERUS” Co.

București, II., Strada Spiru Haret 5. Casuta postala 185.

KEPVISELETEK:

- M. Rózsa „Royal” drogeria Cluj, Fótér. — Verkaufshalle des Sieb. Sächs. Landwirtschaftsvereines Sibiu — Viktor Loew Droguerie Sibiu, Strada Regina Maria 52. — Heinrich Connert Kaufmann, Medias. — Maschinenabteilung des säch. Landwirtschaftsvereines Sighişoara. — Josef Baumann Sebeş-Alba. — Verkaufshalle des landw. Bezirksvereines Bistrița. — W. Weinrich & Ing. Zapfe Cluj, Str. Regina Maria 16. — Burzenländer landw. Verkaufshalle Braşov. — Andreas Böck sächs. Reghinul-Săşesc. — J. L. & A. Hessheimer Schässburg. — „Agrofera” S. A. Tg.-Mureş. — Farmacia Hercules Mehadia. — J. L. Caspari Biertan. — S. Johann Miesske Heldsdorf. — Droguerie Dienesch Reghinul-Săşesc — Struhar & Mandl, Careii.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Temesvár, Déa, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TŐKÉI: 141 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Szászrégenben, Népbank Rt. Bánffyújváradon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizabélyeg. — Betéteket elfogad. Áruraktár a vasút mellett. 804

Vetőmagvakgazdasági magvak
konyhakerti magvak
virágmagvak
heremagvak

legmegbízhatóbb minőségben

286

**MEZŐGAZDÁK
KERESKEDELMI R. T.-nál**
Alapítva 1900 **ARAD** Alapítva 1903

Árjegyzék ingyen!

SALAMON és STEFANmagtermelés és magkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Piața Mihai Viteazul
Széchenyi tér 38. szám. 280Magtermelő és kísérleti telep:
Sânniccoare-Szamoszentmiklós

Legkiválóbb minőségű eredeti, Németországból importált konyhakerti és virágmagvak, kerti, gazdasági, takarmány- és fűmagvak állandó nagy raktára. Legnagyobb csiraképeség garantálva. Árjegyzék ingyen!

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk!
Eredeti Quedlinburgi, Eckendorfi takarmány répmag!
Fajta azonosság garantálva!**Tavaszi ültetéshez gyümölcsfacsemete**

igen szép félmagastörzsű, bokor-rózsza, Gleditsia élő sövénynek és egyéb faiskolai cikkeket ajánl:

Gazdasági Tanintézet Faiskolája,
Medias — Medgyes, Târnava-mare.
Árjegyzék ingyen és portómentes.**Szőlőoltvány, gyümölcsfa,**

valamint gyökeres rippária portális és berlandieri szőlővesszőket megbízható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló telepünkrol: garantált fajtisza minden betegségtől mentes duggyökeres szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat.

Tekintettel az évi nagy keresletre igyekezzék rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a múlt évben nagyon sok vevőnk nem tudtuk kielégíteni. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk mely a szőlőültetésről valamint a káros növények irtásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz

Székely Gábor és Tsa. szőlőoltvány és gyümölcsfatelep Diosig in Bihor.

278.

HANSEN

világhírű, minden sajt készítő által ismert 310

tejoltója

poralakban, folyékony állapotban, mindenkor

egyenletes erős,

abszolút tiszta, erős, tartós, megbízható és kiadós gyártmány.

Romániai képviselő:
GEA-KRAYER S. A.
Timișoara — Temesvár.Az 264
Ambrosi szőlőoltványtelep Medgyes-Medias**Tul. Dr. AMBROSI ALFRED**

szállít elsőrangu és garantált fajtisza minőségű szőlőoltványokat, amerikai alany vesszőket. — Kérje új árjegyzékünket.

VETŐMAGVAK**Lucerna- és lóheremagvak,**
arankamentes államilag olomzárolt**Zöldség- és virágmagvak**
garantált fajtisza és csiraképes**Fü- és heremagvak** állandó rétek és legelők bevetésére**Takarmányrépmagvak** eredeti behoz-tal közismert tenyésztőtől**Mütrágya****Kertművelési és méhészeti cikkek** nagy választékban

Raktárról szállít legolcsóbb ár mellett az

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület árucarnoka
SIBIUSürgöncim: **Verkaufshalle Sibiu.**
Telefon: No. 200. Árjegyzék ingyen. 296**AMBROSI, FISCHER & CO**
AIUD, JUD. ALBA
Catalog gratis

272

A tengeri-többtermelés

alapfeltétele: bőtermő, megbízható, tökéletes vetőmag!

A „**FUNK BROS**“ világos sárga, dus olajtartalmu, lófogú nemesített eredeti vetőmag 100% csiraképes és utólérhetetlen biztos többtermés.A „**FUNK BROS**“ nemesített lófogú tengerivetőmagvak az Egyesült Államok Földművelési Vetőmagellenőrző osztályai által felülvizsgálva, eredeti amerikai csomagolásban szállítanakA „**FUNK BROS**“ nemesítőtelep kizárólagos képviselője Közép-Európa részére:**Szücs Zsigmond, Budapest VI. Teréz-körut 26.**

Felvilágosítással szolgál és rendeléseket elfogad a Romániai képviselő:

293

Saturnus Kereskedelmi Vállalat Sft. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy).